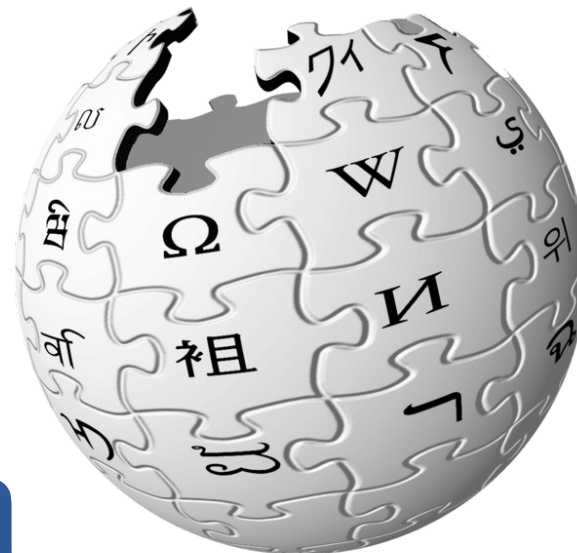

Википедија

Слободна енциклопедија

Филип Маљковић [[[Корисник:Dungodung](#)]]

Ђорђе Стакић [[[Корисник:Djordjes](#)]]

Уређивање Википедије

Вики синтакса

Интерфејс

Википедија
слободна енциклопедија

Главна страна
Садржај
Помоћ
Актуелности
Случајна страница

▼ техничке
Скорашње измене
Трг
Радионица
Новчани прилози

► Штампај/извези

► Алатке

▼ Други језици
العربية
Беларуская
Беларуская (тарашкевіца)
Български
Bosanski
Català
Čeština
Kaszëbsczi
Словѣньскъ /
□□□□□□□□

Отвори нап... [Пријави ме](#)

Главна страна [Разговор](#) [Кирилица](#) [Latinica](#)

Читај [Изворни код](#) [Историја](#)

Добро дошли на Википедију

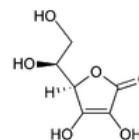
слободну енциклопедију коју и Ви можете да уређујете

243.504 чланка на српском
137.412 регистрованих корисника

[Пријављивање](#) · [Упутства](#) · [Најчешће постављана питања](#)
[Садржај](#) · [Песак](#) · [Трг](#) · [Речник](#) · [Остали језици](#) · [Донације](#)

★ Изабран чланак

Витамин Ц (*L*-аскорбинска киселина, *L*-аскорбат) је витамин код људи и више животињских врста. У живим организмима аскорбат делује као антиоксиданс, те штити тело од оксидативног стреса. Он је исто тако кофактор у најмање шест ензимских реакција, међу којима је неколико реакција колагенске синтезе, чија дисфункционалност се манифестује симптомима *скорбута*. Код животиња су ове реакције посебно важне при зарастању рана и за спречавање крварења из капилара.

Аскорбат (јон аскорбинске киселине) је неопходан у низу есенцијалних *метаболичких реакција* код свих животиња и биљака. Њега формира велика већина живих организама, са приметним изузетакoм групе сисара, међу којима је већина слепих мишева, заморци, капибаре, и један од два главна подреда примата, антропоиди (*сувоносни мајмуни*) (тарсијери, мајмуни, човеколики мајмуни, и људи). Аскорбинску киселину исто тако не синтетишу поједине врсте птица и риба. Свим врстама које немају способност синтезе витамина Ц, неопходно је да га унесу путем исхране. Дуготрани дефицит овог витамина се манифестује развојем *скорбута*. Витамин Ц је један од најшире коришћених *прехранбених адитива*.

Ширина опсега његовог дејства, као и препоручљива дневна доза, су теме текућих дебата. Препоручене дозе се крећу у опсегу од 45 до 400 mg на дан.

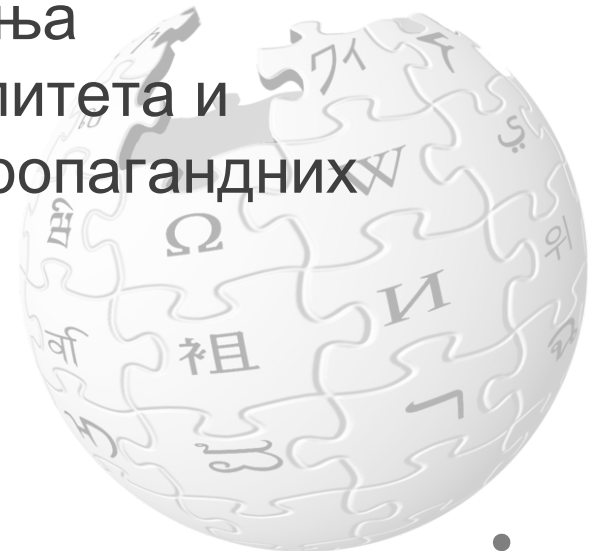
Витамин Ц је чист *L*-енантиомер аскорбата, док супротни *D*-енантиомер нема физиолошког значаја. *L*-аскорбат је јак *редукујући агенс*. Кад делује у том својству, он се конвертује у *оксидовани облик*, *L*-дехидроаскорбат. *L*-дехидроаскорбат се може затим *редуковати* назад у активну *L*-аскорбатну форму

Вести

- 8. март: Боинг 777 компаније Малејша ерлајнс са 239 особа у себи се срушио у Тајландском заливу.
- 6. март: **Врховни савет Крима** је изгласао одвајање од Украјине и припајање Русији и најавио референдум о независности.
- 3. март: Филм Дванаест година ропства је освојио **Оскара** за најбољи филм.
- 2. март: Најмање 29 особа је убијено, а 130 рањено у нападу ножевима на железничкој станици у кинеском граду Кунмиңгу.
- 1. март: На захтев Владимира Путина, **руски парламент** одобрио је употребу **војних снага** на територији Украјине. Војници у униформама без ознака преузели су контролу над многим местима на Криму.
- 21. фебруар: Након потписивања споразума између власти и опозиције, **украјински парламент** једногласно је изгласао повратак на **устав из 2004**, и усвојио закон којим се стварају предуслови за пуштање на слободу **Јулије Тимошенко**.
- 20. фебруар: У сукобима између полиције и демонстраната у Кијеву, који трају од 18. фебруара, погинуло је више од 60

Језик и писмо

- Википедија на српском језику уређује се искључиво према правилима књижевног српског језика
- Ћирилично и латинично писмо су равноправни
- У употреби је штокавско наречје екавског и (и)јекавског изговора
- Како је Википедија енциклопедија, сходно томе негује се енциклопедијски научни стил писања
- Садржај мора бити објективан, без епитета и преувеличавања, без политичких и пропагандних порука и проверљив

Изглед чланка

- Пример: Никола Тесла
- Општи увод
- Скелет чланка (више поднаслова нпр.: биографија, проналасци, занимљивости...)
- Одељци Литература и Референце
- Одељак Види још (са *)
- Одељак Спољашње везе (са *)
- Категорије
- Међувики (везе ка другим Википедијама)

(са* -> опциони делови)

Именски простори

- Главни (ГИП) - *чланци*
- Корисник - *корисничке стране*
- Википедија - *разговор о Википедији*
- Слика - *слике*
- МедијаВики - *системске поруке*
- Шаблон - *шаблони*
- Помоћ - *стране помоћи*
- Категорија - *категорије*
- Портал - *портали о већим тематикама*
- Модул - *место за програмирање*

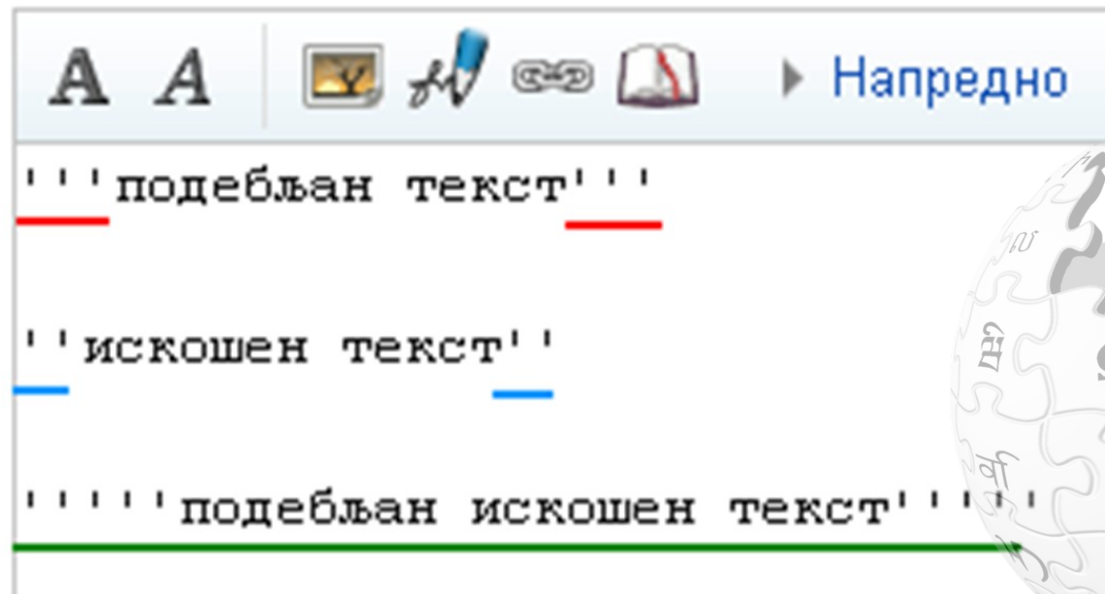

Текст

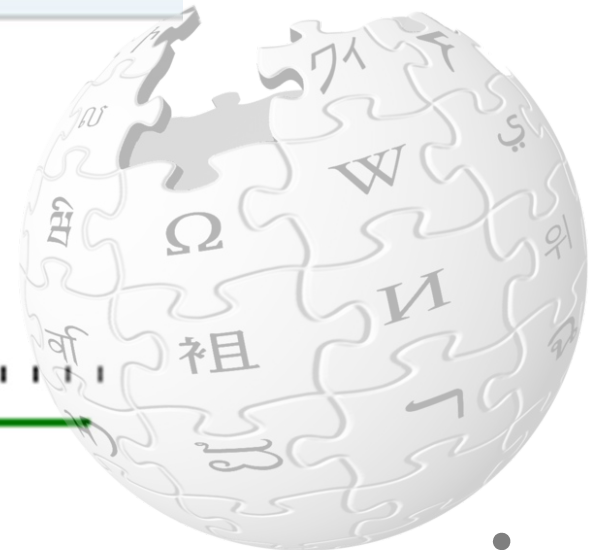
подебљан текст

искошен текст

подебљан искошен текст

The image shows a screenshot of a rich text editor interface. At the top is a toolbar with icons for bold (A A), italic (A A), underline (A A), strikethrough (A A), link (A A), and unlink (A A). To the right of the toolbar is a button labeled "Напредно" (Advanced). Below the toolbar is a text area containing three lines of text, each with a different underline style: a red underline for "подебљан текст", a blue underline for "искошен текст", and a green underline for "подебљан искошен текст".

Наслови

Наслов

ТЕКСТ

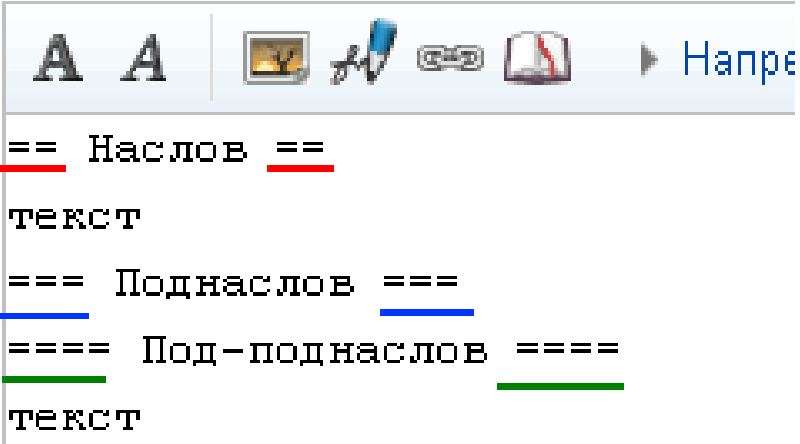
Поднаслов

Под-поднаслов

ТЕКСТ

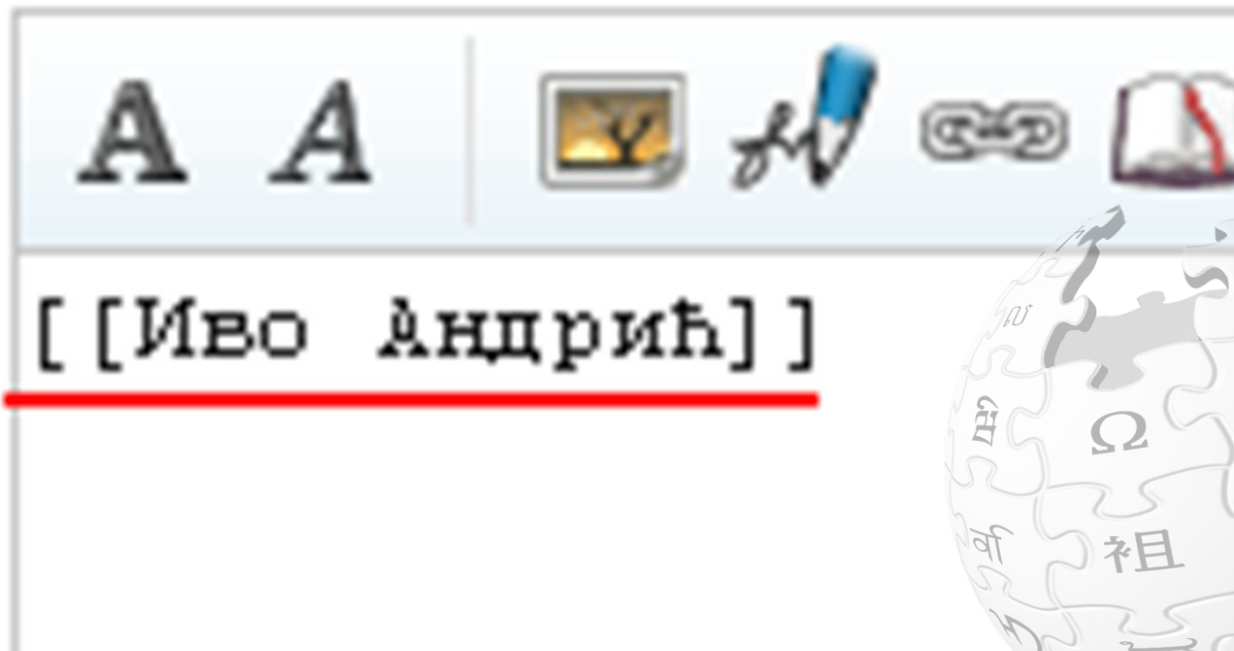

A screenshot of a rich text editor interface. The toolbar at the top includes icons for bold (A), italic (A), image insertion, text color, link, and a right-pointing arrow labeled "Напре". Below the toolbar, the text content is displayed with various formatting: "Наслов" is bold and underlined with a red line; "Поднаслов" is bold and underlined with a blue line; "Под-поднаслов" is bold and underlined with a green line. The word "ТЕКСТ" appears before and after each of these three lines.

Вики везе

Иво Андрић

A screenshot of a Wiki editor interface. The top part shows a toolbar with icons for bold (A A), italic (A A), image upload (camera icon), link (chain icon), and unlink (chain icon with slash). Below the toolbar is a text box containing the text `[[Иво Андрић]]`, which is underlined with a red line. The text box is part of a larger editor window with a light blue header.

Вики везе

Иве Андрића

[[Иво Андрић|Иве Андрића]]

Вики везе

Рођен је 1. јануара.

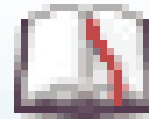
Рођен је [[1. јануар]]а.

Спољашње везе

ЛИНК

А А

Напре

[<http://www.example.com> ЛИНК]

Листе

- ставка1
- ставка2
- ставка3

A

A

* ставка1

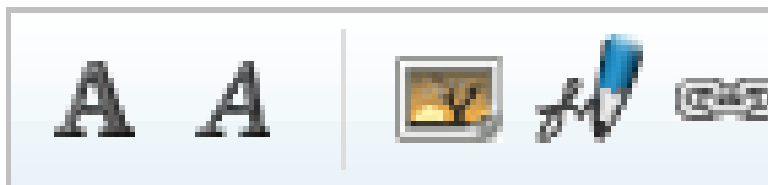
* ставка2

* ставка3

Листе

1. ставка1
2. ставка2
3. ставка3

ставка1

ставка2

ставка3

Листе

1. ставка1

1. подставка1

2. подставка2

2. ставка2

1. подставка1

2. подставка2


```
# ставка1
```

```
##подставка1
```

```
##подставка2
```

```
# ставка2
```

```
##подставка1
```

```
##подставка2
```


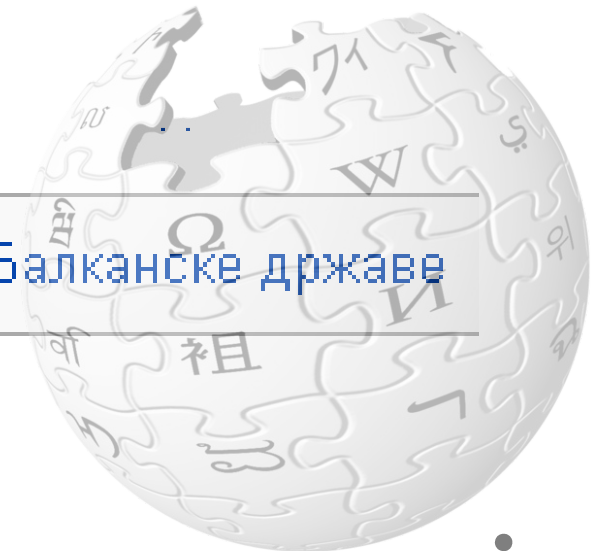
Категорије

[[Категорија:Државе у Европи]]

[[Категорија:Србија|*]]

[[Категорија:Балканске државе]]

Категорије: [Србија](#) | [Државе у Европи](#) | [Балканске државе](#)

Категорије

Странице у категорији: „Српски археолози“

У овој категорији се налази укупно 27 страница, од којих је приказано 27.

Ј

- Ђорђе Јанковић
- Игњат Јунг

Б

- Србислав Букумировић

В

М

- Гордана Марјановић Вујовић
- Živko Mikić
- Петар Милошевић (археолог)

П

- Aleksandar Palavestra
- Владимир Петковић

Слике

- Викимедијина Остава (<http://commons.wikimedia.org>)
- Убацивање слика у чланак

[[Слика:Naziv slike.jpg|мини|десно|200п|Опис]]

Назив фотографије

Величина

Поравнање

Величина у
пикселима

Опис слике

Слике

[[Слика:Chocolate.jpg|мини|200п|Коцкице млечне, беле и чоколаде са орасима]]

а и других
а води или некој

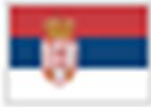

Коцкице млечне, беле и чоколаде са
орасима

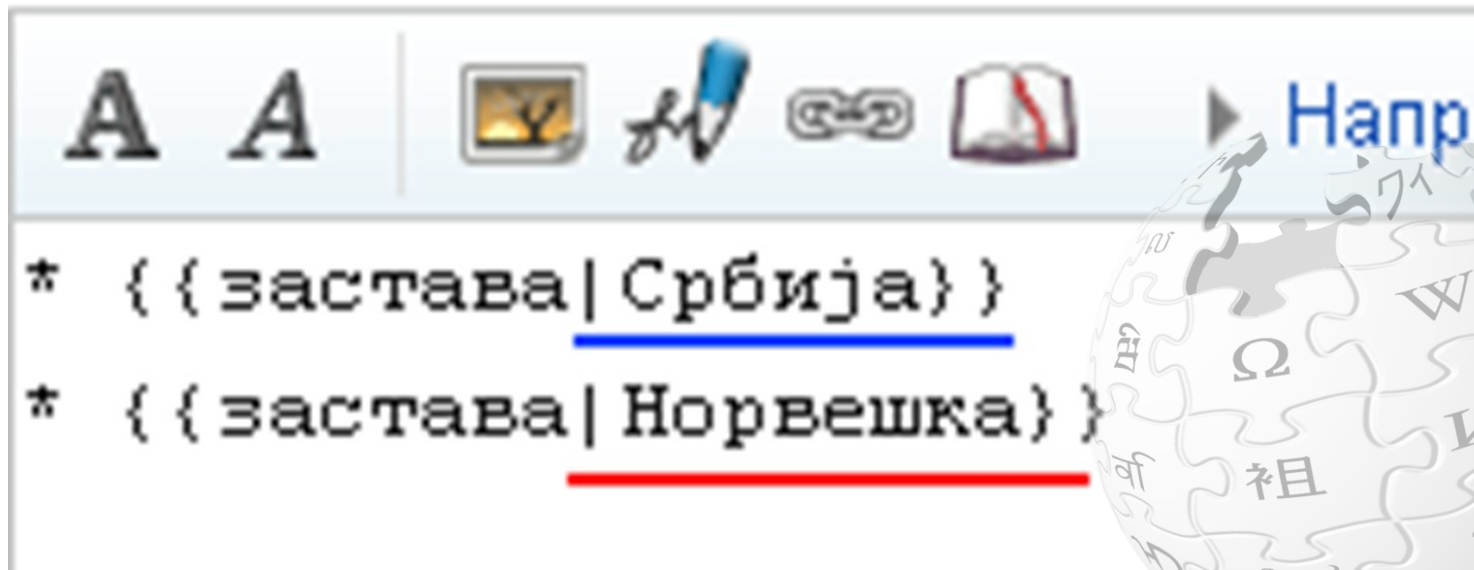

Постављање слика на оставу

- Слање слика
  - Тек 4 дана по регистравању
  - Без префикса Слика:
  - Тај префикс им софтвер додељује аутоматски

Шаблони

- Србија
- Норвешка

The image shows a screenshot of a text editor interface. At the top, there is a toolbar with icons for bold (A), italic (A), insert image, insert link, insert table, and a play button labeled 'Напр'. Below the toolbar, there are two lines of code snippets:

```
* {{ застава | Србија }}  
* {{ застава | Норвешка }}
```

The underlines in the code are blue and red, respectively. To the right of the code is a 3D globe with various characters and symbols on its surface, representing a global or multilingual context.

Кутијице

Никола Тесла (Смиљан, 10. јул 1856 — Њујорк, 7. јануар 1943) је био један од најпознатијих српских и светских проналазача и научника у области физике, електротехнике и радиотехнике.

Најзначајнији Теслини проналасци су полифазни систем, обртно магнетско поље, асинхрони мотор, синхрони мотор и Теслин трансформатор. Такође, открио је један од начина за генерисање високофреквентне струје, дао је значајан допринос у преносу и модулацији радио-сигнала, а остали су запажени и његови радови у области [рендгенских зрака](#).

Његов систем наизменичних струја је омогућио знатно лакши и ефикаснији пренос електричне енергије на даљину. Био је кључни човек на изградњи прве [хидроцентрале на Нијагариним водопадима](#).

Умро је у својој 87. години, сиромашан и заборављен.

Једини је [Србин](#) по коме је названа једна [међународна јединица мере](#), јединица мере за густину [магнетног флукса](#), [тесла](#).

Никола Тесла је аутор више од 700 патената, регистрованих у 25 земаља, од чега у области електротехнике 112.^{[1][2]}

Садржај [сакри]

1 Биографија

1.1 Рани живот и породица

1.1.1 Школовање

1.1.2 Студије

1.1.3 Теслино прво запослење

1.1.4 Запослење у Паризу и посао у Стразбуру

1.1.5 Прелазак океана са препоруком Едисону

1.1.6 Разлаз са Едисоном

1.2 Средње године

1.2.1 Први патенти из наизменичних струја

1.2.2 Експерименти са Икс-зрацима

1.2.3 Америчко држављанство, експлозија разних открића

1.2.4 Пут у Европу, смрт мајке, долазак у Београд

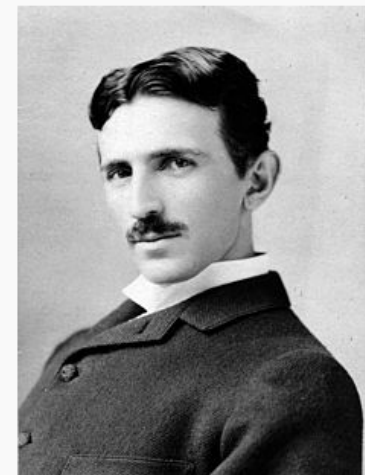
1.2.5 Златне године стваралаштва

1.2.6 Светска изложба у Чикагу

1.2.7 Признања, недаће и рат струја

1.2.8 Откриће валија и бежичног преноса

Никола Тесла

Никола Тесла у 37 година, 1893, фотографија Наполеона Серонија.

Општи подаци

Датум рођења	10. јул 1856.
Место рођења	Смиљан (Аустријско царство)
Датум смрти	7. јануар 1943.
Место смрти	Њујорк (САД)

Рад

Школа	Технички универзитет у Грацу
--------------	------------------------------

Кутијице

Приказ извора странице Никола Тесла

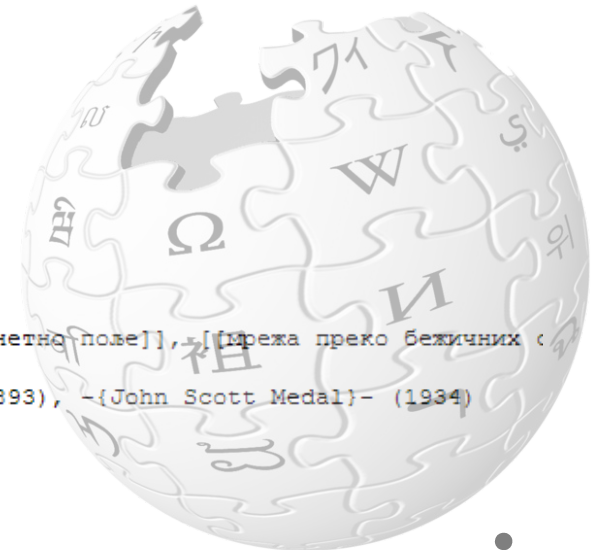
← Никола Тесла

Немате дозволу за уређивање ове странице из следећег разлога:

Ова страница је закључана за измене и друге радње.

Можете читати и копирати садржај ове странице:

```
{{Закључано-анон}}
{{друга употреба|Тесла}}
{{Научник
|име = Никола Тесла
|слика = Tesla Saronu.jpg
|ширина слике = 250п
|опис_слике = Никола Тесла у 37 години, [[1893]], фотографија Наполеона Серонија.
| датум_рођења = [[10. јул]] [[1856]].
| место_рођења = [[Смиљан]]
| држава_рођења = [[Аустријско царство]]
| датум_смрти = [[7. јануар]] [[1943]].
| место_смрти = [[Њујорк]]
| држава_смрти = [[Сједињене Америчке Државе|САД]]
|поље =
|институција =
|школа = [[Технички универзитет у Грацу]]
|академија =
|студенти =
|познат_по = [[наизменична струја]], [[асинхрона машина]], [[магнетско поље|магнетно поље]], [[мрежа преко бежичних с
[[радиотехника]]
|награде = -{Edison Medal}- (-{AIEE}-, 1916), -{Elliott Cresson Gold Medal}- (1893), -{John Scott Medal}- (1934)
|напомене =
..
```


Референце

- У самом тексту, уметањем референце између тагова `<ref> ... </ref>`
- Код књига поред **наслова**, **године** и **имена аутора** навести **странице** које се користе и ISBN књиге
- Код веб сајтова навести **датум** приступа сајту.
- На дну чланка:
- == Референце ==
- `{{извори}}`, `{{reflist}}`, `{{reflist|2}}`

Референце

реченица^[1]

Референце

---

1. [^] референца

А А   ► Напредно

реченица. <ref>референца</ref>

== Референце ==

{{ рефлист }}

Референце

Зевс је казнио и Јапета, тако што га је бацио или у Тартар или испод острва Инариме, где у бесу бљује пламен и чека на своју освету.^[1]

референце

- [↑] Цермановић-Кузмановић, А. & Срејовић, Д. 1992. Лексикон религија и митова. Савремена администрација. Београд.

А А

▶ Напредно ▶ Посебни знакови ▶ Помоћ

[[Зевс]] је казнио и Јапета, тако што га је бацио или у [[Тартар]] или испод [[острво|острва]] [[инарима|Инариме]], где у бесу бљује [[пламен]] и чека на своју [[освета|освету]].<ref>Цермановић-Кузмановић, А. & [[Драгослав Срејовић|Срејовић, Д]]. 1992. Лексикон религија и митова. Савремена администрација. Београд.</ref>

== референце ==

{{рефлист}}

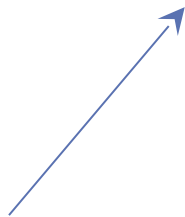
Референце

- Референца према некој литератури (књига, часопис и др)

<ref>Петровић, П. (2002), „Назив књиге“, Београд; стр. 28</ref>

- Референца према некој веб страници

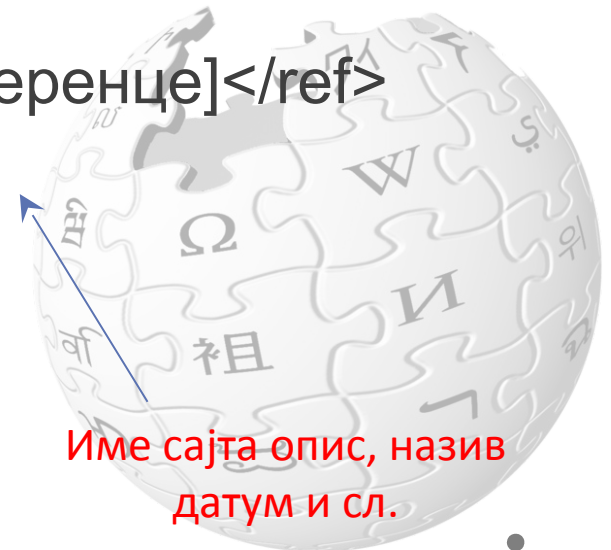
<ref>[<http://www.internet.com> Опис референце]</ref>

Интернет страница - линк

Обавезан размак

Име сајта опис, назив датум и сл.

Референце

За референце које се понављају, први пут кад се појаве да им се назив:

- `<ref name="ime"> ... </ref>`
- Касније се на ову референцу повезује са
`<ref name="ime" />`
- Примери на страни: ВП:СЕМПОМ

Табеле

Лепа таблица

```
{ | { {prettytable} }  
| Први ред, прва колона  
| Први ред, друга колона  
| Први ред, трећа колона  
| -  
| Други ред, прва колона  
| Други ред, друга колона  
| Други ред, трећа колона  
| }
```


Формуле

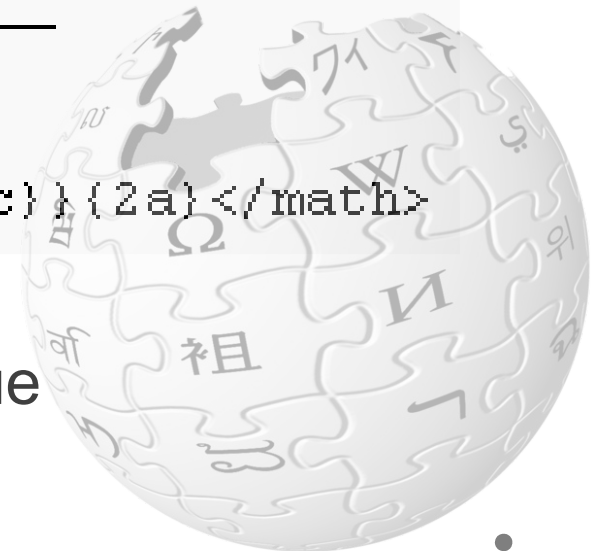
$$ax^2 + bx + c = 0$$

$ax^2 + bx + c = 0$

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

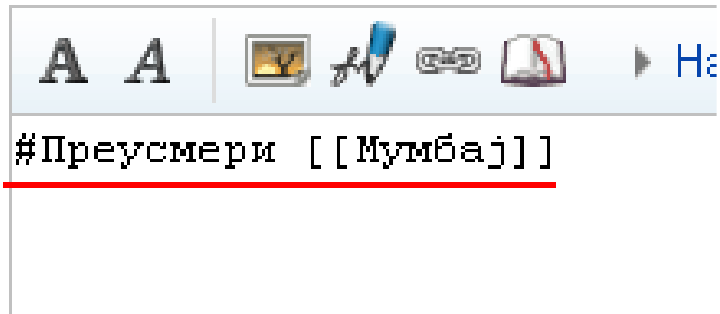
$x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$

<https://sr.wikipedia.org/sr/Помоћ:Формуле>

Преусмерења

↳ Мумбај

Мумбај

(преусмерено са [Бомбај](#))

Стране за разговор

- Придружене сваком именском простору
- Структуриране дискусије
  - Увлачење редова двотачком [:], нпр.
    - Питање. ~~~~
    - :Одговор. ~~~~
    - ::Потпитање. ~~~~
    - :::Пододговор. ~~~~
    - Наредно питање. ~~~~
- Увек додати потпис помоћу ~~~~

Стране за разговор

Мислим да имаш подоста грешака у малом делу, који сам сад погледао и исправио, тако да је тако вероватно у целом тексту. Погледаћу опет касније.-- Сима90

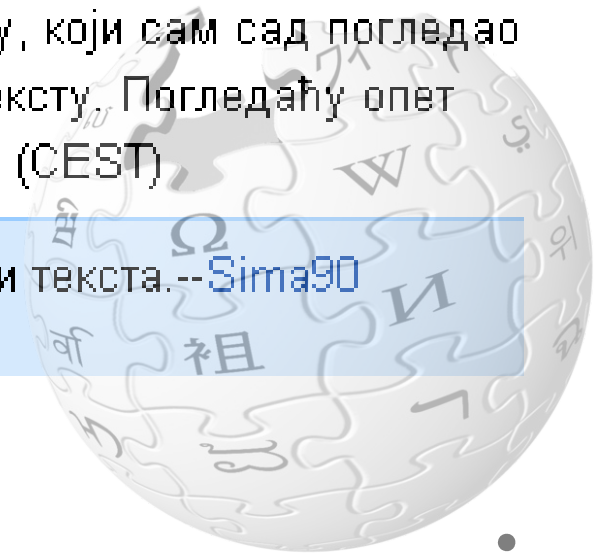
:Захваљујем на труду који улажеш у исправци текста.

-- Сима90

Мислим да имаш подоста грешака у малом делу, који сам сад погледао и исправио, тако да је тако вероватно у целом тексту. Погледаћу опет касније.--[Miut](#) (разговор) 22:17, 29. октобар 2011. (CEST)

Захваљујем на труду који улажеш у исправци текста.--[Sima90](#) (разговор) 22:20, 29. октобар 2011. (CEST)

Добро дошли на
Википедију!

